
Generalni Direktor Autoriteta Civilnog Vazduhoplovstva Kosova,

U skladu sa članovima 3.5 tačka (ii), 15.1 tačka (f), 21.2, i 81 Zakona br. 03/L - 051 o civilnom vazduhoplovstvu („Službeni List Republike Kosovo“, godina III, broj 28, od 4. juna 2008),

Uzimajući u obzir,

Međunarodne obaveze Republike Kosovo prema Multilateralnom sporazumu o osnivanju Zajedničkog evropskog vazduhoplovnog područja (u daljem tekstu „ECAA sporazum“) od njegovog privremenog stupanja na snagu na Kosovu 10. oktobra 2006,

Sa ciljem sprovođenja „Direktive 2009/12/EC Evropskog parlamenta i Saveta od 11. marta 2009. godine o aerodromskim tarifama, u okviru unutrašnjeg pravnog poretka Republike Kosovo,

Po završetku procesa javnih konsultacija zainteresovanih strana, u skladu sa Administrativnim uputstvom br. 01/2012 o procedurama za javnu raspravu zainteresovanih strana,

Izdaje sledeći:

PRAVILNIK BR. 3/2015 O AERODROMSKIM TARIFAMA

Član 1. Delokrug primene

1.1 Ovaj Pravilnik se odnosi na aerodrome u Republici Kosovo čiji organi upravljanja naplaćuju tarife za raspoloživost ili pružanje svojih aeronautičkih usluga i objekata.

1.2 Ovaj Pravilnik se neće primenjivati na tarife prikupljene za naknadu za rutu i usluge terminala za vazдушnu navigaciju u skladu sa Uredbom (EC) br. 1794/2006, ili na tarife prikupljene za naknadu usluga za zemaljsko opsluživanje iz Aneksa Uredbe 96/67/EC, ili za naplaćivane tarife za finansiranje pomoći za putnike sa invaliditetom i putnike sa smanjenom pokretljivošću iz Uredbe (EC)

br. 1107/2006.

Član 2. Definicije

Za svrhe ove Uredbe:

"Aerodrom" znači bilo koja površina specifično prilagođena za sletanje, uzletanje i manevrisanje aviona zajedno sa pomoćnim instalacijama koje takve operacije mogu iziskivati za potrebe avionskog saobraćaja i usluga, uključujući instalacije potrebne za pomoć komercijalnim vazдушnim uslugama;

"Upravni organ aerodroma" označava telo koje, zajedno sa drugim aktivnostima ili ne u zavisnosti od slučaja, ima za cilj pod nacionalnim zakonima, uredbama ili ugovorima administraciju i upravljanje aerodromom ili infrastruktura mreže aerodroma i koordinaciju i kontrolu aktivnosti različitih operatera prisutnih na aerodromima ili mreži aerodroma u pitanju;

"Korisnik aerodroma" je fizičko ili pravno lice odgovorno za prevoz putnika, pošte i/ili tereta vazduhom do ili od aerodroma;

"Aerodromska tarifa" označava naplatu naknade za dobit upravnog organa aerodroma, koju uplaćuje korisnik za korišćenje objekata i usluga, a koje se ekskluzivno nude od upravnog ograna aerodroma vezano sa sletanjem, poletanjem, rasvetom, snabdevanjem gorivom, parkiranjem aviona kao i obradom putnika i tereta;

"Mreža aerodroma" je grupa aerodroma koju je propisno označio ACV Kosova i njome upravlja isti upravni organ aerodroma.

"ACV" znači Autoritet Civilnog Vazduhoplovstva Republike Kosovo, dok za svrhe Direktive 2009/12/EC Parlamenta i Evropskog Veka dana 11 mart 2009 o tarifama aerodroma, znaci nezavisni nadzorni organ u skladu sa članom 11 ove Direktive;

"Sporazum o JPP-u" znači Sporazum o javno-privatnom partnerstvu za rad i proširenje Međunarodnog aerodroma u Prištini između Republike Kosovo koja deluje od strane i preko svog Međuministarskog upravnog odbora javno-privatnog partnerstva i Međunarodnog aerodroma Limak Kosovo a.d, od 12. avgusta 2010. godine.

Član 3. Osnovna načela tarifa

Upravni organ aerodroma poštuje sledeća osnovna načela tokom naplaćivanja

tarife:

- a) Posebni računi se mora održavati koji jasno obezbeđuju detalje troškova za pružanje usluga;
- b) Nediskriminisanje korisnika aerodroma tokom primenjivanja tarife;
- c) Redovna konsultacija korisnika aerodroma u vezi tarifnog sistema, standarda kvaliteta i budućih investicija.

Član 4.

Struktura aerodromskih tarifa

Struktura aerodromske tarife mora biti objektivna i transparentna i ne sme podstaci smanjenje sigurnosti od strane korisnika.

Aerodromske tarife, između ostalog, obuhvataju sledeće:

- a) Tarifu za sletanje, koja se naplaćuje za korišćenje objekta i usluga koji su neophodni za postizanje operacija uzletanja i sletanja aviona. Tarifa za sletanje zasnovana je prema formuli težine, koristeći maksimalnu dozvoljenu težinu za uzletanje aviona koja je izdata uverenjem o plovidbenosti;
- b) Tarifu za parking aviona, koja se naplaćuje za korišćenje objekata za parkiranje i hangar. Tarifa za parking aviona je na osnovu maksimalne dozvoljene težine za uzletanje aviona predviđene uverenjem o plovidbenosti i vremena parkiranja na aerodromu. Upravni organ aerodroma može utvrditi vreme kada je parking besplatan;
- c) Tarifu za putničke usluge, koja se naplaćuje za korišćenje objekata za putničke usluge. Tarifa za putničke usluge naplaćuje se za svaku osobu koja polazi na komercijalni let iz Kosova, osim ako je osoba:
  - i. mlađa od 2 godine,
  - ii. član kabinske posade na dužnosti,
  - iii. neželjeno preusmerena od vazdušne kompanije na Kosovo ili
  - iv. direktni tranzitni putnik, koji se privremeno zaustavlja na aerodromu, te kasnije istim avionom sa istim brojem leta nastavlja put.
  - v. putuje besplatnom kartom ili sa smanjenom cenom (ID ili ZED);

Ovu naknadu, prilikom prodaje karata, naplaćuju vazdušne kompanije koje obavljaju komercijalne letove.

- d) Tarifa sigurnosti (security), koja se naplaćuje za pružanje sigurnosnih usluga i infrastrukture za vazdušni saobraćaj. Sigurnosna tarifa naplaćuje se za svaku

osobu koja polazi komercijalnim letom iz Kosova, osim ako ta osoba spada pod neku od kategorija izuzetih osoba kao što je gorenavedeno pod (c);

Ova tarifa može sačinjavati sastavni deo tarife putničkih usluga.

- e) Tarifa vazdušnih mostova, koja je vezana pružanjem i radom vazdušnih mostova. Tarifa vazdušnih mostova je zasnovana na vremenskom periodu korišćenja vazdušnog mosta.

Član 5. Aerodromska mreža

ACV Kosova može dozvoliti upravnom organu aerodroma mreže aerodroma da uvede zajednički i transparentan tarifni sistem aerodroma da pokrije mrežu aerodroma.

Član 6. Zajednički tarifni sistem

Nakon što je obavešten Komitet i u skladu sa ECAA Sporazumom, ACV Kosova može dozvoliti upravnom organu aerodroma da primeni zajednički i transparentan tarifni sistem na aerodromima koji služe u istom gradu ili konurbaciji, pod uslovom da je svaki aerodrom u potpunosti u skladu sa zahtevima o transparentnosti navedenoj u članu 11.

Član 7. Razlika aerodromskih tarifa

- 7.1 Upravni organ aerodroma može razlikovati kvalitet i delokrug aerodromskih usluga, terminala ili delova terminala, od pružanja namenskih usluga, posebnih terminala ili delova terminala.
- 7.2 Nivo aerodromskih tarifa se može razlikovati shodno kvalitetu i delokrugu takvih usluga i njihovih cena ili nekog drugog cilja i to na osnovu transparentnog obrazloženja. Upravni organ aerodroma može predložiti takve promenljive tarife aerodroma u skladu sa članom 3.
- 7.3 Aerodrom podnosi predloge za promenljive tarife ACV-a na odobrenje, u skladu sa članom 12. i 13. Ovog Pravilnika.
- 7.4 Upravni organ aerodroma dozvoljava bilo kojem korisniku koji želi koristiti namenske usluge ili posebni terminal ili deo terminala, pristup tim uslugama i

terminalu ili delu terminala. U slučaju da više korisnika nego što dozvoljava kapacitet žele pristup namenskim uslugama i/ili posebnom terminalu ili delu terminala, pristup se utvrđuje na osnovu relevantnih, objektivnih, transparentnih i nediskriminatornih kriterijuma. Operator aerodroma podnosi ove kriterijume ACV-u na odobrenje.

Član 8.

Izmena aerodromskih tarifa

Upravni organ aerodroma može predložiti izmene aerodromskih tarifa kad su u pitanju javni i opšti interesi. Kriterijumi koji se koriste za te izmene moraju biti relevantni, objektivni i transparentni. Izmene moraju biti ograničene, dok su opseg i trajanje proporcionalni cilju.

Takve izmene imaju za cilj:

- a) Smanjenje ili nadoknadu za uticaj na životnu sredinu, u tom slučaju tarifa se može izmeniti uzevši u obzir doba dana i učinak aviona na akustiku i izduvne gasove;
- b) Poboljšanje korišćenja aerodromskih objekata, u tom slučaju tarife se mogu izmeniti imajući u obzir doba dana, doba nedelje ili doba godine, vrstu saobraćaja, način korišćenja prostorija, postrojenja i mesto gde se oni nalaze. Aerodromske tarife mogu se privremeno smanjiti za korisnike čija evolucija saobraćaja, ili deo iste, prevazilazi date iznose ili je obećan od korisnika unetog u ugovoru; ili
- c) Promovisanje otvaranja novih linija, u tom slučaju aerodromske tarife se mogu privremeno smanjiti za korisnike koji koriste nove linije od dotičnog aerodroma, i gde se prostori za sakupljanje putnika ne preklapaju s prostorima za sakupljanje koji snabdevaju postojeće linije.

Član 9.

Standardi kvaliteta

9.1 Upravni organ aerodroma formira sistem pokazatelja standarda kvaliteta, u pogledu kvaliteta pruženih usluga na aerodromu. Upravni organ na aerodromu podnosi ACV-u svoj sistem pokazatelja standarda kvaliteta za odobrenje. Upravni odbor aerodroma nadgleda pokazatelje standarda kvaliteta i objavljuje svoje rezultate najmanje jednom godišnje nakon toga. Za Međunarodni Aerodrom u Prištini, Adem Jashari, standardi kvaliteta će biti postavljeni po Sporazumu o JPP-u u pitanju.

- 9.2 Da bi se obezbedilo nesmetano i efikasno poslovanje na aerodromu, upravni organ aerodroma i predstavnici ili udruženja korisnika aerodroma na aerodromu mogu da stupe u pregovore sa ciljem zaključenja sporazuma o nivou usluga u vezi kvaliteta pruženih usluga na aerodromu. Ovi pregovori o kvalitetu usluga mogu se održati u sklopu konsultacija iz člana 10.
- 9.3 Svaki sporazum o nivou usluga utvrđuje nivo usluge koju pruža upravni organ aerodroma, koji uzima u obzir stvarni sistem ili nivo aerodromskih tarifa i nivo usluga na koje korisnici aerodroma imaju pravo u zamenu za aerodromske tarife.

Član 10.

Konsultovanje

- 10.1 Svaki aerodrom ima Savetodavni Komitet (u daljem tekstu „Komitet“) u sastavu predstavnika upravnog organa aerodroma, korisnika aerodroma i udruženja vazdušnih prevoznika. Korisnici aerodroma i udruženja vazdušnog prevoza moraju biti zastupljeni u istom broju kao i predstavnici upravnog organa aerodroma.
- 10.2 Upravni organ aerodroma osniva Komitet i utvrđuje kriterije za njegov sastav i podnosi dokument osnivanja ACV-u za konačno usvajanje.
- 10.3 Na osnivačkom sastanku, Komitet usvaja opis dužnosti i podnosi ga ACV-u za konačno odobrenje. Ista procedura ce se primeniti prilikom njenih dopuna ili izmena.
- 10.4 ACV može učestvovati na sastancima Komiteta, ali nema pravo glasa. Komitet se sastaje najmanje jedanput godišnje, osim ukoliko nije drukčije dogovoreno na poslednjoj konsultaciji, da bi izrazio mišljenje u vezi aerodromskih tarifa i planova investicija. Komitet se može konsultovati po bilo kom aspektu koji se odnosi na aerodromske tarife. Na svim sastancima vodi se zapisnik sastanka.
- 10.5 Gde višegodišnji sporazum između upravnog organa aerodroma i korisnika aerodroma postoji, konsultacije će se održati kao što je predviđeno u takvom sporazumu. ACV zadržava pravo da traži češće konsultacije.
- 10.6 Upravni organ aerodroma podnosi Komitetu predlog o izmeni sistema ili stope aerodromskih tarifa uz pogodno obrazloženje, ne kasnije od 4 meseca pre planiranog stupanja na snagu osim ako postoje izuzetne okolnosti koje se moraju opravdati korisnicima aerodroma. Zajedno s tim predlogom, upravni organ aerodroma može podneti Komitetu sporazum o nivou usluge. Početni

predlog se takođe unapred podnosi ACV-u, kao preliminarna informacija, najkasnije 4 meseca pre planiranog stupanja na snagu novih tarifa, osim ako postoje izuzetne okolnosti koje se moraju opravdati ACV-u.

10.7 Upravni organ aerodroma konsultuje Komitet pre finalizovanja planova o novim projektima infrastrukture.

Član 11.

Transparentnost

11.1 Upravni organ aerodroma treba pružati članovima Komiteta detaljne informacije o komponentama koje služe kao osnova za utvrđivanje sistema ili nivoa svih tarifa koje se naplaćuju od strane upravnog organa aerodroma. Informacije u najmanju ruku moraju obuhvatiti:

- a) Spisak raznih usluga i infrastrukture, koje se nude u zamenu za aerodromske tarife koje se naplaćuju;
- b) Metodologiju, koja se koristi za utvrđivanje aerodromske tarife;
- c) Opštu strukturu troškova u vezi objekata i usluga na koje se odnose aerodromske tarife;
- d) Prihod od raznih tarifa i ukupni troškovi usluga koje one pokrivaju;
- e) Bilo koje finansiranje objekata i usluga od javnih vlasti za koje se naplaćuje aerodromska tarifa;
- f) Prognoza stanja aerodroma po pitanju tarifa, rasta saobraćaja i predloženih investicija;
- g) Stvarno korišćenje infrastrukture i opreme aerodroma tokom datog perioda;
- h) Predviđeni ishod većih predloženih investicija u vidu njihovih učinka na kapacitet aerodroma; i
- i) Rezultat primene podsticajnih šema, ukoliko je obavljena izmena.

11.2 Kad se Komitet sastaje da izrazi mišljenje o aerodromskim tarifama, predstavnici korisnika u ovom Komitetu treba upravnom organu aerodroma da podnesu informacije koje se naročito odnose na:

- a) Prognozu u odnosu na saobraćaj;

- b) Prognozu po pitanju sastava i predviđenog korišćenja flote;
- c) Razvojne projekte na aerodromu u pitanju; i
- d) Njihove zahteve od aerodroma u pitanju.

11.3 Informacije koje se pružaju po ovom članu smatraju se poverljive ili ekonomski osetljive i moraju se tretirati svrsishodno.

Član 12.

Podnošenje završnog predloga ACV-u

Upravni organ aerodroma podnosi ACV-u konačni predlog za novi sistem aerodromskih tarifa, njihove stope, promenljivost ili izmene ukoliko ima, i to ne kasnije od dva (2) meseca od stupanja na snagu. Ovaj predlog mora biti praćen sledećom dokumentacijom:

- a) Konačni nivo operativnih troškova;
- b) Prognoza operativnih prihoda;
- c) Zapisnici sastanaka Savetodavnog Komiteta;
- d) Sporazum na nivou usluga, ukoliko postoji;
- e) Planovi investicije i njihovo financiranje.

Član 13.

Rešenja ACV-a

13.1 U slučajevima kad ACV zaključi da su predložene aerodromske tarife u skladu sa načelima naplate predviđene članovima 3, 4, 7, 8, 10. i 11, generalni direktor ACV-a izdaje rešenje za odobrenje aerodromske tarife. Administrativni nalog naznačuje novu stopu aerodromskih tarifa na nekom aerodromu i datum stupanja na snagu.

13.2 U slučajevima kad ACV zaključi da predložene aerodromske tarife nisu u skladu sa načelima naplate predviđene članovima 3, 4, 7, 8 i 9, 10. i 11, generalni direktor ACV-a treba zatražiti od upravnog organa aerodroma da izmeni predlog u skladu sa ovim Pravilnikom i ponovo podnese isti ACV-u na usvajanje. U slučajevima kada upravni organ aerodroma ne postupa prema zahtevima ovog stava, ACV ce odbiti usvajanje tarifa rešenjem.

13.3 Nakon izdavanja rešenja za usvajanje aerodromskih tarifa od strane generalnog direktora ACV-a, upravni organ aerodroma izdaje korisnicima novog sistema obaveštenje o aerodromskim tarifama, njihovim nivoima, promenljivostima ili izmenama, ukoliko ima, i datum stupanja na snagu, i to najmanje mesec dana

ranije.

13.4 ACV objavljuje na svojoj internet stranici najnovije Odluke o usvajanju aerodromskih tarifa odmah nakon njihovih stupanja na snagu.

13.5 Što se tiče Međunarodnog Aerodroma u Prištini „Adem Jashari“, nivo tarifa utvrđenih u Sporazumu o JPP-u će prevladati za vreme trajanja pomenutog Sporazuma.

Član 14. Godišnje izveštavanje ACV-u

Po završetku prve finansijske godine i svake godine nakon toga, upravni organ aerodroma podnosi svoje finansijske izveštaje iz prethodne godine ACV-u za razmatranje najkasnije do 31 marta.

Nakon početka poslovanja i svake godine nakon toga, upravni organ aerodroma podnosi svoju polisu osiguranja ACV-u, koja pokriva odgovornost koja proističe iz njegovog poslovanja, najkasnije nedelju dana nakon dana početka njenog pokrivanja.

Član 15. Pravni lekovi

Stranke mogu zatražiti razmatranje rešenja donetih prema članu 13 ovog Pravilnika kod Odbora za žalbe ACV-a.

Član 16. Oslobađanje od tarifa

15.1 Sledeći subjekti su oslobođeni plaćanja aerodromskih tarifa:

- a) Avioni koji su uključeni u operacije pretrage i spašavanja, prilikom nezgode u kojoj je umešano civilno vazduhoplovstvo;
- b) Avioni koji se koriste za humanitarnu pomoć, u slučaju prirodnih nepogoda ili stanja pripravnosti, i
- c) Avioni u poteškoćama.

15.2 Oslobađanja odobrena gorenavedenim stavom mogu se poništiti od strane

ACV-a u skladu sa članom 82.2 Zakona br. 03/L-051 o civilnom vazduhoplovstvu.

Član 17.

Posebno regulisanje Međunarodnog Aerodroma Priština „Adem Jashari“

Propisi ovog Pravilnika za Međunarodni Aerodrom Priština „Adem Jashari“ se primenjuju u skladu sa Sporazumom o JPP-u za vreme trajanja Sporazuma.

Član 18

Prestajanje važenja

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Uredba br. 1/2011 o aerodromskim tarifama, od 18. januara 2011. godine.

Član 19.

Stupanje na snagu

Ovaj Pravilnik stupa na snagu petnaest (15) dana od dana potpisivanja.

Dritan Gjonbalaj
Generalni direktor

Priština, 8. juni 2015.